

disse Bestræbelser har givet de nordiske Lande indenfor Folkenes Forbund, skal kunne opretholdes, vil det uden Tvivl være nødvendigt, at de nordiske Lande ogsaa giver Bevis for, at de er villige til i deres eget indbyrdes Forhold at lade alle opstaaende Tvistigheder afgøre ad fredelig Vej. Konventionerne afgiver derfor den fornødne Baggrund for de nordiske Landes fortsatte Bestræbelser for en videre Udvikling paa det heromhandlede Omraade, og det kan neppe være ubeskeden at forvente, at de vil kunne blive et Eksempel til Efterfølgelse for andre Lande.

Forbundspagtens System gaar jo meget vidt i Retning af at paalægge Staterne en Pligt til tvungen Voldgift, og Genève-Protokollen, der virkelig betegner et afgørende Fremskridt paa dette Punkt, kunde som bekendt ikke føres ud i Livet. Det var derfor, at Forsamlingen i 1925, som før nævnt, fandt sig foranlediget til at anbefale de enkelte Medlemmer at søge at komme videre ved Afsluttelsen af særskilte Overenskomster, og jeg mener, at dette ogsaa er den rigtige Vej at gaa, idet den sunde Udvikling her som overalt formentlig bedst vil kunne foregaa sporadisk. Forholdene, særlig i de store, tidligere krigsførende Lande, er endnu saa lidt afklarede, at en almindelig international Løsning af dette Spørgsmaal paa nærværende Tidspunkt neppe vilde kunne opnaas, uden at Resultatet vilde komme til at foreligge som et Kompromis fuldt af Forbehold og Indskrænkninger og derfor langt snarere vilde bidrage til at hemme Fremskridtet end til det modsatte.

Men som et Led i den Bevægelse, hvis Maal er en omfattende international Løsning af hele dette Spørgsmaal i Tilknytning til Folkenes Forbund, mener jeg, at man maa glæde sig over Afsluttelsen af de foreliggende tre Konventioner, og jeg anbefaler derfor de tre Forslag til det høje Tings Velvillie.

Hauch: De tre foreliggende Voldgifts-overenskomster mellem Danmark og Norge, Danmark og Sverige og Danmark og Finland har været behandlet i det udenrigspolitiske Nævn, og den højtærede Udenrigsminister har før og under de herom førte Forhandlinger med Repræsentanter for vore nordiske Naboer holdt Nævnet underrettet. I de Bemærkninger, der ledsager Forslaget om en Voldgifts-overenskomst med Sverige, er der — som anført af den højtærede Udenrigsminister i hans Fremsættelsestale — gjort Rede for Vold-

giftskonventionernes Udvikling i det hele taget. Sagen maa derfor siges at være vel forberedt og vel oplyst overfor de Organer her paa Rigsdagen, som skal beskæftige sig med Tingene, baade før Forslagene er forelagt og efter at de er forelagt.

De her foreliggende Konventioner afviger fra de bestaaende Traktater af 1908 mellem Danmark og Norge og Danmark og Sverige derved, at de ikke holder Integritetsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om de vitale Interesser udenfor Voldgifts-afgørelse. Efter Vedtagelsen af de her forelagte Voldgiftskonventioner skal alle Spørgsmaal, der maatte give Anledning til Tvivl, underkastes en Voldgifts-afgørelse, og det er jo et betydeligt Fremskridt, som derved sker i Retning af Retstankens Sejr. Jeg tror, jeg tør sige, at hele det danske Folk med Glæde hilser det, der her sker, og haaber paa en Udvikling i samme Aand med Hensyn til Voldgifts-overenskomster med andre Lande, ikke mindst med vor nærmeste Nabo. Selv om det med Rette kan siges, at det vilde være utænkeligt, at der opstod en Situation, der kunde føre til Krig mellem de nordiske Brødrefolk — navnlig Begivenhederne i 1905 bærer jo Vidne om, at Spændingen kan være umaa-delig stor og dog føre ind i en tilfredsstillende overenskomstmæssig Ordning —, saa vil Vedtagelsen af disse Konventioner være til Støtte for de fire nordiske Folks Bevidsthed om, at det er Hensynet til Ret og Billighed, der skal være afgørende for alle de Uoverensstemmelser, der maatte opstaa mellem dem.

Det er fremhævet i det andet høje Ting, og for øvrigt ogsaa i Dag nævnt af den højtærede Udenrigsminister, men jeg vil dog ogsaa gerne i det høje Landsting udtale min Glæde over, at de fire nordiske Folk saa hurtigt efter det, der er sket i Locarno, har taget Initiativet til Afslutning af disse Voldgiftskonventioner. At der i den senere Tid fra visse Hold i Norge har været givet Udtryk for Følelser overfor os, der ikke tør betegnes som absolut venlige, er et Forhold, som ikke bør overses. Vi bør ikke undlade at skænke dette Forhold Opmærksomhed, ligesom vi naturligvis bør medvirke til at borttrydde de Misforstaaelser, der ligger til Grund for de Følelser, der her har fundet Udtryk. Jeg finder Anledning til at fremhæve dette saa meget mere, som jeg føler mig overbevist om, at det norske Folk som Helhed sammen med os her i Danmark deler det Grundsyn, som er udtrykt i de Voldgiftskonventioner, der her foreligger til Vedtagelse.